

Patnáct let společné pomoci chudým

„V dubnu 2006 jsem velmi rád přijal pozvání na první veřejnou prezentaci, při níž SIRIRI zahajovala činnost. Od té doby uplynula řada roků, které přinesly mnoho dobra, o něž se s námi dobrý Bůh chtěl podělit, a to s vaší a s naší SIRIRI.

Cítil jsem se tehdy pozváním velmi poctěn, bylo to moje první oficiální setkání s týmem lidí kolem SIRIRI. Slavnost to byla úžasná, obřadná a zároveň střízlivá. To na mě udělalo velký dojem,“ vzpomíná P. Stefano Molon, jeden ze středoafričských misionářů, v knize „Komenský by zajásal“ (Doron 2020), která poutavou formou popisuje příběh SIRIRI.

Popsat a vzpomenout si na množství dramát, radostí, úspěchů, strachů, setkání, nečekaných momentů, které lidé z týmu SIRIRI za uplynulých 15 let v SAR zažili, není vůbec snadné. Na popud editorky knihy Kateřiny Lachmanové se o osobní příběh podělila její autorka, spolu-

Díky vaší pomoci můžeme pomáhat těm nejpotřebnějším.

Snímky v příloze archiv SIRIRI a Jiří Pasz

zakladatelka SIRIRI Ludmila Böhmová. V knize jsou i svědectví několika osobností ze Středoafričské či České republiky.

Všechnu práci tehdy rozjelo pár lidí, z nichž někteří si nejdříve museli na mapě najít, kde vlastně Středoafričská republika (SAR) leží. Nadšení té ma-

lé skupinky propojilo Českou a Středoafričskou republiku. Jejich efektivní a smysluplná práce v průběhu následujících roků dokázala strhnout neuvěřitelné množství lidí. Do řad aktivních členů, podporovatelů či dárců se zapojili mladí i starší, práci věnovali čas, energii i peníze. Do pomoci SAR se díky SIRIRI časem přidali i lidé ze Slovenska, Francie, Německa, USA a z Tuniska.

Činná tvář církve

Do SAR se za SIRIRI vydalo i několik dobrovolníků, kteří neměli žádnou vazbu na katolickou církev. Předem ale věděli, že v Africe budou hosty na katolických misiích. Obvykle pro ně pak tato zkušenost byla velmi silným zážitkem. Mnozí konstatovali, že takovou míru přijetí, srdečnosti, humoru, opravdovosti, kompetence a odvahy nečekali.

SIRIRI si za dobu svého působení zachovává charakter malé pružné organizace, a přesto se za 15 let činnosti podařilo podpořit v SAR projekty za více než 20 milionů korun. Ve spolupráci s misionáři Řádu bosých karmelitánů pomáháme konkrétními projekty konkrétním lidem. A to i díky vašim darům. Děkujeme!

TEREZIE
IMLAUFOVÁ,
ředitelka SIRIRI o.p.s.

Čech na nunciaturě v Africe: Země mnoha potřeb

Po svém jmenování na Apoštolskou nunciaturu ve Středoafričské republice (SAR) jsem na začátku srpna dorazil do této nádherné, zelení kypící země. Po pár dnech pochopitelně nemůžu činit unáhlené závěry, ale své první dojmy mohu shrnout do pár slov: chudoba, vřelé přijetí a beznaděť.

SAR se řadí mezi nejchudší státy světa, a podle některých statistik je dokonce zemí nejchudší. S chudobou se setkáváte v zásadě všude, hlavní město nevy-

jímaje. Platy jsou velmi nízké, zatímco nákup jakéhokoliv zboží celkem slušně provětrá peněženku. Nezřídka lze zahlédnout skupinky lidí, kteří nemají

co dělat, ale i neustálý pohyb osob po prašných či zablácených ulicích, který potvrzuje všudypřítomný pracovní shon.

Vzpomínky na Františka

Pro zástupce Svatého otce je SAR místem vřelého přijetí. Je to především díky návštěvě papeže Františka v roce 2015. Díky projektům podporovaným Svatým stolcem zde mnoho lidí ví, co je to nunciatura a kdo je nuncius.

A nakonec beznaděť. V SAR žije mnoho ngramotných lidí a vzdělání dětí nepatří mezi nejrozvinutější. Ani zemědělství v této velmi zelené a vo-

dou naplněné zemi nemá své místo. Děti jsou navíc často opuštěné kvůli nedostatku financí či jsou obviněny z čarodějnictví. Církev se skrze působení mnoha řádů tuto situaci snaží postupně měnit, ale není schopna nabídnout vzdělání a útočiště všem potřebným. V této situaci děti a mládež nevidí světlou budoucnost a možná je ani nezajímá, protože zřejmě nevědí, že se dá žít lépe.

P. FRANTIŠEK
STANĚK,
nový sekretář

Anketa: Patnáct let dobrého díla

Patnáct let práce pro potřebné v SAR by nebylo možné bez spolupracovníků a podporovatelů, kteří nám dali svou důvěru. Několika z nich jsme položili otázku:

Proč jste se rozhodl/a podporovat právě SIRIRI?

MARKÉTA JUNGOVÁ,
členka klubu přátel SIRIRI od roku 2006

Zakladatele SIRIRI znám už od doby, kdy organizace vznikla. A to hrálo roli v mé motivaci ji podporovat. Prostě jsem věděla, že mohu věřit v jejich dobré úmysly i schopnosti. Moji důvěru nezklamali, ba naopak. Nečekala jsem, že se jejich počáteční nadšení promění v tak roz-

sáhlé a profesionální dílo pomoci potřebným lidem v daleké zemi. Proto má skromná podpora trvá.

Vím, že když se ten malý obnos, který každý měsíc SIRIRI svěřím, přidá k částkám, které jim svěřují jiní, v součtu se s takovou sumou už mohou dívat velké věci. Přiznávám, že darovat peníze je pro mě ten nejjednodušší způsob, jak mohu činnost SIRIRI podporovat. Když člověk ale druhému daruje svůj čas, námahu, blízkost nebo třeba dobrou radu, je to k nezaplacení. To vše lidé ze SIRIRI dělají a za to jim patří dík.

MUDr. CYRIL MUCHA,
podporovatel SIRIRI

Myslím si, že každý člověk, který má to štěstí, že má co jíst, kde bydlet a je alespoň přiměřeně zdravý, by se měl snažit podělit s těmi, kteří takové štěstí neměli. Pokud nemůže sám pomáhat přímo, měl by si najít důvěryhodného prostředníka, který pomoc správně umístí. A takovou institucí je právě SIRIRI.

Nejenže je důvěryhodná, průhledná a má skvělé nápady (například vytvoření prvního moderního slabikáře

v jazyce sango a další aktivity v rámci vzdělávacího programu Škola hrou), ale snaží se i maximálně využívat místní zdroje a obyvatele učit soběstačnosti i do budoucna. Práce, kterou za minimum prostředků odvedla v SAR, je obdivuhodná. Velmi jim děkuji.

Je 15 let dlouho, nebo krátce na pomoc v tak chudé a nestabilní zemi, jako je SAR?

MUDr. MARCEL DRLÍK,
spoluzakladatel organizace SIRIRI

Záleží na úhlu pohledu. Pro neziskovou organizaci v Česku je to úctyhodná délka existence. Pro Středoafričana, v zemi s průměrnou délkou života 40 let, je to také hodně. Samozřejmě, z pohledu pomalu se rozvíjející středoafričské společnosti je to málo.

To však nevádí. SIRIRI si nikdy nekladla za cíl africkou společnost změnit, ale pomáhat konkrétním lidem, se kterými se setkává. Díky našim vzdělávacím aktivitám získaly základní vzdělání stovky chlapců i dívek, kteří by tu to šanci jinak neměli. Některým jsme

pomohli i k vyššímu vzdělání. Stovkám vnitřních uprchlíků jsme pomáhali překonat zdravotní problémy za občanské války. Dali jsme tedy řadě místních lidí šanci a věříme, že alespoň část z nich ji využije ke zlepšení podmínek života pro ostatní. Osobně považuji našich 15 let v Africe za dobrý začátek.

P. FEDERICO TRINCHERO,
hlavní představený Řádu bosých karmelitánů v SAR

Když někomu chceme opravdu pomoci, čas je vždy krátký, nikdy ho není dostatek! Nekontrolujeme hodinky na zápěstí, nehledíme do kalendáře. Každý okamžik je vzácný,

jelikož v jediné chvíli dokážeme udělat něco dobrého, krásného, a dokonce i někomu změnit život k lepšímu. A kolik takových chvil bylo během těch 15 let života SIRIRI v rámci všech projektů v SAR! Důležité tedy je se zamyslet, zda jsme ty Bohem dané okamžiky, které nám byly za tu dobu nabídnuty, dokázali správně využít. Můžeme žít dlouho – a to platí pro jednotlivce i pro organizaci – v apatii a pasivitě, uzavření v našem egoismu či uvěznění v našich teoretických přednáškách. Nebo naopak můžeme mít krátký život, ale žít ho s očima otevřenými pro lepší vnímání potřeb ostatních, připraveni podat v pravé chvíli pomocnou ruku, věnovat svůj čas, své síly a svůj talent pro vizi něčeho krásného. Ať tedy dlouho žije SIRIRI!

VÁCLAVA BRATINKOVÁ,
členka správní rady SIRIRI

Jde-li o rychlou pomoc v humanitární krizi či během válečného konfliktu, doba působení neziskové organizace nehraje roli. SIRIRI byla několikrát v situaci, kdy musela

zareagovat velmi rychle a pružně – například poslat peníze na základní potraviny na karmelitánskou misi, kam se přišlo ukrýt několik tisíc lidí před nebezpečím ze strany ozbrojených rebelů. Zajistit jejich obživu bylo v tu chvíli neodkladné. V takovém případě není důležité, zda pomáhající organizace v SAR působí dva roky, nebo 15 let. Důležité je, aby byla schopna rychlé reakce a měla na to peníze.

Budování neziskové organizace, která má za cíl pomáhat dlouhodobě, efektivně a smysluplně, musí splnit několik důležitých podmínek: vytvořit akceschopný a inspirativní tým, získat širokou důvěru a podporu laskavých dárců a mít spolehlivý vztah s partnery v SAR. Snad mohu říct, že to vše se nám během 15 let podařilo.

Důvěra dárců, dobré nápady a vytrvalost mohou přinést skutečný posun vpřed.

Kde pomáháme: vzdělávání, zdraví i pomoc v krizi

Na kopci nad městem Bozoum, které má asi dvacet tisíc obyvatel, se nachází karmelitánská misie.

Shora máte město jako na dlani, což je patrné zejména v noci, kdy se z města ozývají různé zvuky, ale také například v období, kdy okolí zahálí jemný písek ze Sahary a vy nevidíte vůbec nic. Pro celé město i široké okolí je tento kopec, který ani nemá jméno, velmi důležitý. Nachází se na něm od roku 1971 nejen misie Řádu bosých karmelitánů a kostel sv. Michaela, ale v současné době také spořitelna, základní škola, denní stacionář pro sirotky, centrum pro vzdělávání žen Kana a střední škola, kterou pomohli vybudovat dva ze zakladatelů SIRIRI Ludmila a Karol Böhmovi.

Začali jsme pomocí dětem

Díky dlouholeté spolupráci s misionářem P. Aureliem Gazerou, který na této misi působí 17 let, podporuje SIRIRI řadu projektů právě v tomto městě. Vůbec prvním podpořeným projektem byl Denní stacionář pro sirotky. Zhruba půl roku po založení organizace SIRIRI přispěla částkou 10 000 eur na dostavbu tohoto komplexu budov, který každý všední den od září do června navštěvuje na dvě stě sirotků. Děti přicházejí v poledne (po vyučování ve svých školách), dostávají najíst, pak si odpočinou a odpoledne je čeká různorodý program: doučování, sport a ruční práce. Večer se vrací do svých domovů, do rodin, které je přijaly.

Částka 1350 korun, která pokryje půlroční náklady na jedno dítě, se pravidelně objevuje od našich dárců na transparentním účtu organizace. Z těchto peněz se hradí mzdy zaměstnanců stacionáře, jídlo, oblečení a hygienické pomůcky. SIRIRI podporuje provoz denního stacionáře nepřetržitě od roku 2007.

Za vzdělávání žen

Od roku 2013 SIRIRI podporuje také provoz Centra pro vzdělávání žen Kana, které umožňuje mladým ženám a dívkám dokončit své vzdělání. Kurz trvá tři roky a vyučované předměty jsou stříh a šití, pletení (ruční i strojové), vaření, péče o děti, hygiena a také základy ekonomiky vztahující se k hospodaření v domácnosti a drobnému podnikání.

Když od základní školy vyjdete pěšinkou mezi stromy na druhý vrchol kopce, minete nejdříve mateřskou školu a pak přijdete k domu, kde žijí misionářky italského řádu Dcery Panny Marie Milosrdné. Ty se s karmelitány dělí o organizaci a chod všech projektů.

SAR je mladá země s velkým podílem dětí. Podporovat je má proto velký smysl.

Sestra Anne Marie, která v Bozoumu působila od roku 2017, se ve spolupráci se zaměstnanci ze stacionáře pro sirotky, většími dětmi a frekventantkami z centra Kana pustila do výroby mýdel. Část vyrobených mýdel dostávají sirotky, zbytek je určen k prodeji.

Projekt můžete symbolicky podpořit nákupem mýdla od českého certifikovaného výrobce na benefičním e-shopu www.rukuvrce.org.

Fond první pomoci

Projekty, které SIRIRI podporuje, jsou z velké části rozvojové a mají za cíl dlouhodobě podpořit aktivity místních lidí a pomoci s jejich udržitel-

ností. Mnoho Středoafričanů však žije pod hranicí extrémní chudoby. Pokud tyto lidé potřebují lékařskou pomoc, často si ji nemohou dovolat. SIRIRI proto s misionáři založili Fond první pomoci, z kterého je hrazena nezbytná lékařská péče pro ty, kteří na ni sami nemají.

V prosinci loňského roku bylo očními lékaři, kteří přijeli z hlavního města do provinčního města Bouar, vyšetřeno 20 pacientů, z nichž 15 bylo následně operováno. Skrze Fond první pomoci SIRIRI uhradila těmto lidem nejen samotný zákrok, ale také další potřebné léky, dopravu a ubytování pro pacienta a jednoho člena rodiny, který se pak o svého příbuzného staral.

Pokračování projektu Škola hrou

Na jaře loňského roku jsme museli kvůli pandemii a souvisejícím bezpečnostním a finančním okolnostem pozastavit vzdělávací program Škola hrou v SAR, který byl od roku 2015 vlajkovou lodí mezi projekty SIRIRI. Protože jsme nechtěli stát v cestě pokračování tohoto úspěšného programu, který se v SAR těšil velkému zájmu ze strany žáků, rodičů, učitelů i zřizovatelů, ale také tamního ministerstva školství, oslovili jsme nevládní organizace působící v SAR na poli vzdělávání, zda by neměly zájem použít zpracovanou metodiku Školy hrou a související materiály.

Zájem projevil dvě velké organizace. V květnu letošního roku proběhlo první školení zástupců organizace Finn Church Aid, a to online mezi Prahou, Bangui a městem Berberati na západě země, ve kterém tato největší finská organizace zaměřující se na rozvojovou spolupráci působí.

SIRIRI podporuje projekty v oblasti zdravotnictví, zemědělství a zejména vzdělávání. Popis dalších projektů najdete na webových stránkách organizace www.siriri.org

Do středoafričských škol vnášíme podněty J. A. Komenského.

I s málem lze pomoci mnoha lidem, říká první..

Jedním z prvních studentů, které SIRIRI podpořila, je CÉDRIC OUANEKPONE. Úspěšně vystudoval medicínu a kvalifikaci si zvýšil postgraduálními kurzy nefrologie v Senegalu a Francii. Ve své rodné zemi bude vůbec prvním specialistou na onemocnění ledvin.

SIRIRI vás začala podporovat v roce 2009. Jak se to přihodilo?

Se SIRIRI jsme se setkali v roce 2009, když jsem byl ve druhém ročníku lékařské fakulty a procházel jsem obtížnou situací, která hrozila zhatit moje další studia. Zatímco národní stipendium (jakkoli skromné – asi 50 eur měsíčně) totiž bylo do té doby studentům medicíny přidělováno systematicky, po mém nástupu na fakultu se to najednou bezdůvodně změnilo: po dva roky jsme s některými kolegy zůstali bez stipendia. Pro studenta pocházejícího z chudé rodiny to bylo dost obtížné. Pak mě jeden z mých bývalých učitelů – bosých karmelitánů, se kterým jsem byl v přátelském kontaktu, propojil s doktorem Marcelm

Drlíkem (českým lékařem a spoluzakladatelem SIRIRI – pozn. red.), ten mě seznámil se SIRIRI a ta souhlasila s podporou mého studia.

Během vašich studií vypukla v SAR občanská válka. Pomáhal jste během ní jako zdravotník v uprchlickém táboře. Jaké zkušenosti vám to přineslo?

V té době jsem pobýval s několika svými bratry v uprchlickém táboře u otců karmelitánů na předměstí Bangui. Přijali nás tam spolu s tisíci dalších lidí, kteří tam našli útočiště. Okamžitě se tam začala projevovat potřeba humanitární i zdravotní pomoci: těhotné ženy rodily pod palbou na holé zemi, děti trpěly malárií nebo průjmem atd.

Situace byla natolik naléhavá, že bylo nutné něco udělat.

Kněžský refektář jsme tedy přeměnili na porodní sál a s prostředky, které jsme měli k dispozici, a s malou lékárníčkou, co tam karmelitáni měli, jsme začali ošetřovat nemocné a vést porody. Byl to pro mě mimořádný zážitek, který mě navždy poznamenal. Díky němu jsem si uvědomil, že i s málem lze pomoci mnoha lidem.

Zapojil jste se také do aktivit pro mládež, které formují k nenásilnému soužití. S jakým výsledkem?

Jednalo se především o osvětové aktivity zaměřené na mír a nenásilí, školení lidského rozvoje a arteterapii. Mladí lidé byli hluboce manipulováni politiky a ozbrojenými skupinami, které je tlačily k dalšímu násilí. Hrozilo, že se dostaneme do začarovaného kruhu, který nebude možné přetnout, pokud se pro tyto mladé lidi – mnohem spíše oběti než aktéry konfliktů – nic neudělá.

To, že jsem lékař, který žije a pracuje s mladými, bylo v této souvislosti zárukou důvěryhodnosti. To mi usnadnilo skupině, se kterou jsem pracoval, poselství míru předávat. Dokonce se

nám podařilo natočit film «Holubiце», abychom myšlenku míru ještě více zpropagovali. Tak se nám povedlo mládež zaujmout a odklonit od násilí. Když pak naši farnost dvakrát přepadli ozbrojení bandité, byli naši mladí tak dobře připraveni, že na násilí nereagovali násilím.

V roce 2019 jste za svou činnost získal mezinárodní ocenění za humanismus. Co to pro vás znamená?

Je to čestné ocenění pro mladé lidi do 35 let, kteří usilují o bratrštější a humannější svět. Uděluje ji makedonská Ochridská akademie humanismu a francouzský think tank Cercle National de Réflexion sur la Jeunesse, který mě na tuto cenu nominoval. Smyslem bylo ocenit a podpořit aktivity na pomoc vysídlelcům během občanské války, kterou jsme prošli, a také iniciativu ve prospěch mládeže.

Pro mě je cena znamením povzbuzení a naděje, že navzdory bídné, nelidské situaci, která v naší zemi vládne, existují i pozitiva. Je důkazem toho, že vždy může vzniknout něco krásného a že by se mladí lidé neměli vzdávat, ale doufat a rozhodlaně pracovat. Pro

V čekárně okresní nemocnice ve městě Bouar.

... středoafriický specialista na léčbu ledvin

to jsem tuto cenu předal mladým ze své farnosti Panny Marie Fatimské v Bangui (která během války utrpěla dva ozbrojené útoky s mnoha oběťmi): abych je motivoval k tomu, že v sobě probudí dřímajícího obra a vykonají víc než já.

Po absolutoriu lékařské fakulty jste mohl začít pracovat v SAR jako lékař, kterých tu není mnoho. Ale rozhodl jste se pokračovat ve studiu – proč?

Po získání lékařského titulu jsem nejdříve několik měsíců pracoval na severu SAR, v oblasti ovládané rebely, kde toho roku 2017 neexistovala žádná státní kontrola. Byla to náročná, ale velmi obohacující zkušenost, díky níž jsem si uvědomil, jak obrovská práce nás mladé lidi v této zemi čeká.

Ale rozhodl jsem se ve studiu pokračovat a specializovat se na nefrologii, abych přispěl k dostupnosti kvalitní a levnější péče pro naše lidi. Pokud je totiž u nás lékařů málo, specialistů je ještě méně a jsou jen v Bangui. To znamená velká rizika pro pacienty i pro vzdělávání mediků, kteří tak mají nedostatek kvalitních mentorů.

Chceme-li, aby se naše země zotavila, musíme se vzdělávat, vzdělávat a vzdělávat. Pokud například pacientovi selžou ledviny, nemá možnost odjet za léčbou do zahraničí a zemře. Když přitom mnoho pacientů s akutním selháním ledvin lze vyléčit po několika dialýzách, je to nepřijatelné a trestuhodné.

Studoval jste v Senegalů a ve Francii. Jaké to bylo žít v cizí zemi, na cizím kontinentu?

Byl to krásný i náročný prožitek. Krásný, protože potkáte úžasné lidi, kteří vás naučí spoustu věcí; jako byste se znali odjakživa. K dispozici máte technické prostředky, které vám umožní dobře se učit a správně pečovat o pacienty. Náročný, protože jste daleko od své rodiny a věcí, na které jste zvyklá, musíte se přizpůsobit, abyste víc načerpala. Ale jakmile se jednou začnete, už to jde bez problémů.

V Senegalů na vás učitelé pečlivě dohlížejí a poskytují vám velmi kvalitní vzdělání. Ve Francii je školení rovněž na dobré úrovni, klade se velký důraz na organizaci služby a je tu vysoká technologická úroveň. Rád bych se nyní po návratu podělil s co největším počtem lidí.

Neuvažoval jste o tom, že byste – jako tolik Afričanů – ve Francii již zůstal?

To mě ani nenapadlo! Francie je krásná země s výtečným zdravotnictvím a s jedním z nejlepších systémů zdravotního pojištění na světě: příklad ideální země, kde by se lékař z globálního jihu dobře užíval, protože jen když porovnáme příjmy, lékař ve Francii vydě-

V uprchlickém táboře byl MUDr. Ouaneppone přivolán i k nočnímu těžkému porodu, kdy měl k dispozici jen baterku, žiletku a nit.

lá nejméně pětkrát tolik než ve Středoafriické republice... Avšak ačkoli jsem dostal spoustu nabídek, abych tady zůstal, a ačkoli ještě netuším, s čím budu začínat v SAR, jsem natěšený, že se vrátím a začnu psát nový příběh doma, který – jak ze srdce doufám – bude krásný.

Vlastně věřím, že práce, kterou můžu v životě odvést, bude mít obrovský dopad, pokud ji budu vykonávat v SAR. Je to výzva, před kterou nehodlám utíkat, protože mám výzvy rád. Čím je hra těžší, tím hezčí je vítězství. Vrátit se zpět domů a využít získané znalosti ve prospěch co největšího počtu lidí – o tom jsem vždycky snil. Navíc Středoafriickou republiku mám hluboko v srdci, takže to ani nemůže být jinak.

Budete teď jedním z prvních nefrologů v SAR. Jaké to je být jediným odborníkem ve čtyřmilionové populaci? Jakými cestami se lidé do vaší ordinace dostanou?

Je to velká, vážná odpovědnost, protože v oblasti péče o ledviny je třeba hodně udělat, nejen z hlediska léčby, ale i diagnostiky a prevence. Žádosti půjdou ze všech stran, protože za potřeby je obrovská. Hemodialyzační

středisko ještě není v provozu, takže budeme muset začít s tím, co máme. Doufám, že se budu moci spolehnout na kolegy na místě, kteří již odvádějí neuvěřitelnou spoustu práce s velmi skromnými prostředky. Společně se pokusíme posunout u nás problém přístupu ke kvalitní zdravotní péči.

Teoreticky je totiž systém zdravotní péče navržen dobře, ale v praxi je dost křehký vzhledem k nedostatku podpory, odpovídajícího technického vybavení, vyskoleného a placebného personálu a k nízkým financím, které jsou na zdravotnictví vyčleněny. Lékařská péče často není považována za prioritu, vzhledem k tomu, že v naší zemi nad vším ostatním převažuje úsilí zajistit bezpečnost. Bohužel na to nejvíce doplácí nemocní, zejména ti nejchudší. Doufejme, že pandemie koronaviru zvýší citlivost k tomu, v jakých zdravotních potížích se naši lidé ocitají.

Jak tedy chudí Středoafričané řeší, když vážně onemocní?

Protože u nás neexistuje mobilní záchranná služba a sanitky se počítají na prstech, lidé využívají nejnepředstavitelnější prostředky, aby se dostali do nemocnice: taxi nebo autobus, ale někdy i mototaxi nebo rikšu. V naší zemi

neexistuje sociální zabezpečení, takže pacient si konzultaci, vyšetření i léky hradí sám. Když na to nemáte, tak se neléčíte. Někdo také s léčbou začne, ale pak už ji nedokončí, protože mu dojdou peníze. To je smutná realita. Přitom ji lze s trochou podpory, dobré vůle a odhodlání zlepšit.

Na začátku září přijedete na pozvání SIRIRI do České republiky. Co o této zemi víte?

Rád bych využil tohoto rozhovoru a vzdal vděčný dík SIRIRI, všem jejím členům i všem, kteří ji podporují, za skvělou práci, kterou mnoho let v SAR vykonává v oblasti zdraví, vzdělávání a důstojnosti člověka. Nemohu se dočkat, až do vaší krásné země přijedu a setkám se se všemi těmi úžasnými lidmi, kteří se podíleli na tom, kým jsem se stal.

O Česku toho moc nevím, ale evropské kolegové, které jsem potkal ve Francii, se shodují: Praha je jedno z nejkrásnějších měst v Evropě, které stojí za to navštívit! Na mě osobně vždy pozitivně zapůsobil humanismus, úcta k druhým a velkorysost všech přátel SIRIRI, které jsem poznal. Česko je moje «adoptivní země» a těším se, až ji budu moci poznat.

(sch)

Jak se SAR potýká s koronavirem

Covid-19 se od doby, kdy se v prosinci 2019 v Číně objevily první případy, stal bezpochyby globálně nejvíce probíraným tématem. Pandemie se postupně během roku 2020 rozšiřovala do celého světa a nevyhnula se ani zemím v subsaharské Africe.

Ty i bez pandemie musí čelit nevyhovujícím hygienickým podmínkám, nedostatku zdravotnického personálu, materiálu i léků. Celý svět tak s hrůzou očekával, jak se chudé země v takových podmínkách zvládnou s pandemií vypořádat.

Negativní scénáře se našťastí neaplnily a státy subsaharské Afriky zvládají boj s koronavirem překvapivě dobře. Proč jsou na tom v boji s pandemií lépe než vyspělé západní země?

Výhoda mladé populace

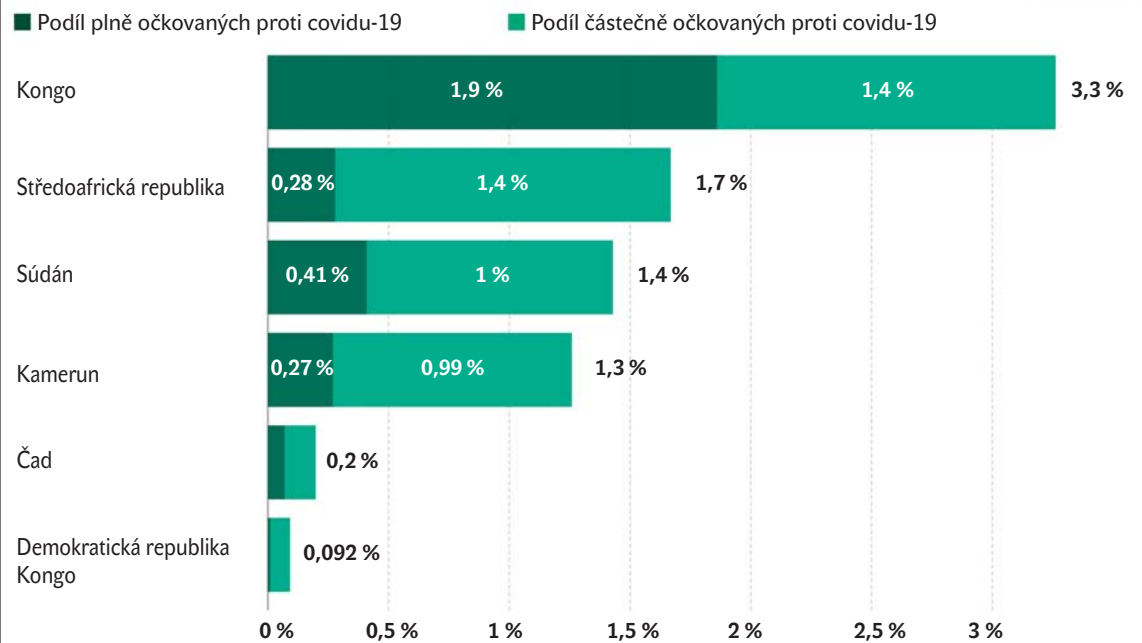
Podíl může mít podle vědců klima, které je díky vyšším teplotám a vlhkosti pro přežití viru méně příznivé. Dalším faktorem by pak mohla být také odlišná věková struktura. Africké země mají tradičně větší podíl mladších obyvatel a covid má naopak největší úmrtnost u věkové skupiny nad 80 let.

V SAR bylo ke dni 28. 8. 2021 prokázáno 11 270 pozitivních případů

Podíl lidí očkových proti covidu-19, ke dni 25. 8. 2021

* pokud nejsou dostupná data k 25. 8. 2021, jsou znázorněna nejbližše dostupná

Our World in Data

Zdroj: Oficiální data shromážděná *Our World in Data*. Tato data jsou dostupná pouze u zemí, které uvádějí rozpis podaných dávek u první a druhé dávky v absolutních číslech.

a na covid tu zemřelo 99 lidí. Musíme mít však na paměti, do jaké míry lze tato data považovat za přesná a jak by se změnila, pokud by se v SAR více testovalo.

Vědci se shodují, že jediná cesta, jak vrátit naše životy zpět do stavu před pandemií, vede přes naočkování populace. Bohaté země zahájily očkování svých občanů již na konci roku 2020, do chudých států se ale vakcí-

ny dostávají mnohem později a také v menším počtu.

SAR patří k jedné z posledních zemí, která vakcínu obdržela. První dávky získala díky mezinárodní iniciativě COVAX, která zemi poskytla v květnu 2021 60 000 dávek vakcíny AstraZeneca. COVAX má na starost zařadit, aby byly vakcíny dostupné pro všechny státy světa bez ohledu na jejich bohatství. Chudé země jsou tu často

odkázány právě na pomoc od těch bohatých. Kromě iniciativy COVAX obdržela SAR další dávky také od Číny a USA. Ve srovnání s vyspělými západními státy tvoří počet naočkových v afrických zemích zanedbatelné procento. Dalším paradoxem je, že zatímco Západ dnes čeká na výsledky studií, zda je možné očkovat také nejmladší osoby, chudé země ani nedisponují dostatkem vakcín k očkování nejstarší, a tedy nejohroženější skupiny.

Očkování jen pro zlomek

SAR začala s očkováním 31. 5. 2021 a ke dni 3. 8. 2021 naočkovala dle dostupných údajů WHO (Světová zdravotnická organizace) 95 862 dávek vakcín. Plně očkových je 0,28 % populace, což z celkového počtu 4,745 milionů obyvatel SAR představuje 13 779 plně naočkových osob. Stejně jako je tomu v jiných zemích, začala SAR přednostně očkovat zdravotnický personál v první linii a ohrožené skupiny ve věku 50 a více let. Dále jsou očkováni náboženští vůdci, obchodníci, novináři či členové vlády. Jako první obdržel v SAR dávku vakcíny předseda vlády Firmin Ngrébada, který tím chtěl motivovat k očkování ty, kdo mají o vakcíně AstraZeneca pochybnosti. Detailnější informace o strategii očkování v SAR však nejsou veřejně k dispozici.

VERONIKA POUKOVÁ, stážistka SIRIRI

Africké země mají tradičně větší podíl mladších obyvatel, proto zde – zdá se – nemá koronavirus tolik obětí na životech.

E-shop: Dopřej sobě a pomoz druhým

Nedlouho po svém založení spustila SIRIRI prodej benefičních výrobků, který dlouhodobě tvoří významnou část financování projektů v SAR. Hlavní myšlenkou projektu benefičního prodeje Ruku v ruce je vzájemnost: koupíte si tričko, tašku nebo cokoli jiného z pestré nabídky výrobků a pomůžete v SAR.

Aby měl zákazník radost nejen z toho, že svým nákupem pomohl potřebným, ale i ze zboží samotného, dbáme na vzhled a originalitu.

Na první kolekci triček proto SIRIRI spolupracovala s českými výtvarníky Davidem Böhmem a Jiřím Frantou, kteří svým osobitým uměleckým stylem tvoří dlouhodobě vizuální podobu organizace SIRIRI. K této stále nabídku postupně zveme další autory.

Oslovujeme různé umělce a grafiky, vyzkoušeli jsme i spolupráci s šicí dílnou v SAR a na přípravě ložské kolekce triček se svými obrázky podílely české a středoafričské děti. Nezáleží jen na vzhledu, ale i na kvalitě. Trička a tašky proto tiskneme ekologicky na kvalitní materiál v bio kvalitě.

Sortiment obchodu pravidelně obměňujeme – tak se i vy můžete odměňovat častěji, a častěji tím podpořit ty, kterým se pomoci nedostává a kterým můžeme přispět z našeho přebytku. Kromě triček a tašek benefiční obchod Ruku v ruce nabízí i taštičky ušité z afrických látek, ekologické pytlíky na nákupy, africké šperky, hračky, háčkané panenky a ozdobné věnce

Originální dárek udělá radost a podpoří činnost SIRIRI.

na dveře. Ve spolupráci s českým papírnictvím Papelote jsme připravili sešity s potiskem doplněné barevnými gumičkami a tužkami.

Dále u nás najdete knihu zakladatelky SIRIRI Ludmily Böhmové „Ko-

menký by zajásal“ a pexeso, které vzniklo jako součást metodiky globální výchovy Zažij svět.

V souvislosti s novým projektem výroby mýdel můžete na Ruku v ruce koupit i mýdlo od českého certifikovaného výrobce, a podpořit tak například výrobu mýdel v SAR.

Ze zisku podporujeme potřebné

SAR je úžasná země, která má svou barvitou kulturu a místní jazyk sango. S její historií, přírodou, lidmi, kulturou, ale i s obtížemi, s nimiž se potýkají tamní obyvatelé, sezna-

mujeme zákazníky formou krátkých příběhů, které vysvětlují názvy výrobků, protože nesou slova právě v sango.

Máme radost, že kromě triček, tašek, sešitů a dalších produktů z profesionální výroby jsou mnohé z nabízených výrobků přímo z dílny našich dobrovolníků. Jejich náklady jsou minimální, takže díky tomu může většina z ceny výrobku podpořit přímo projekty v SAR.

Je normální se rozdělit – proto veškerý zisk z prodeje převádíme na transparentní účty SIRIRI o.p.s., ze kterých financujeme provoz organizace a charitativní činnost v SAR.

Benefiční prodej Ruku v ruce? Kupte si tričko, tašku nebo cokoli jiného z pestré nabídky výrobků, pomůžete tak potřebným v SAR.

www.siriri.org/rukuvruci

V benefičním obchodě Ruku v ruce si vyberete trička, tašky a další pěkné a užitečné věci, které pomohou.

Společně nemarníme příležitost pomoci

Česká nezisková organizace SIRIRI vznikla právě před patnácti lety, v roce 2006, s cílem podpořit rozvojové a humanitární projekty ve Středoafričské republice.

SAR je zemí bohatou na nerostné suroviny, ale kvůli politické a bezpečnostní nestabilitě trpí většina obyvatel extrémní chudobou. Švédský statistik Hans Rosling v knize Faktomluva píše o tom, že svět už dávno nevypadá tak, jak jsme se před několika desítkami let učili. Nemůžeme jej stále rozdělovat na sever a jih, na rozvojové a rozvinuté země. Jeho navrhovaná kategorizace příjmových úrovní je o něco podrobnější.

Už jen k pitné vodě mají lidé na různých životních úrovních jiný přístup. Někdo musí pro vodu chodit pěšky. Ti, kdo se mají lépe, si pro vodu mohou dojet na kole. Bohatší pak mají doma vlastní kohoutek se studenou pitnou vodou – a nakonec my, z tohoto pohledu nejbohatší, jsme zvyklí na teplou i studenou vodu, a to hned na několika místech v domácnosti.

Na cestě vzhůru

Zvýšit životní úroveň v Evropě před desítkami let trvalo několik generací. Díky globalizaci dnes dokážou chudé státy zásadně zvýšit životní úroveň svých obyvatel už za několik roků. Přesto některé z nich stále zůstávají na chvostu rozvíjejících se zemí.

Takovou zemí je i SAR. Úkolem naší doby je porozumění světu jako celku a vnímání toho, jak jsou lidé, místa

Z krizí vyjdeme jen společně, říká papež František. Děkujeme, že se na tom podílíte.

a prostředí neoddělitelně provázání a vzájemně závislí.

V rukou soukromých dárců

Jak nám v loňském roce ukázala koronavirová pandemie, svět je propojený, i když se nám to nemusí líbit. Papež František v novém knižním rozhovoru „*Bůh a svět, který přijde*“ se krizí, která doléhá na každého z nás, nenechává zastrašit: „To, k čemu nyní dochází, může všechny probudit. Nastal čas k odstranění sociální nespravedlnosti a marginalizace. Pokud tuto zkouš-

ku využijeme jako příležitost, můžeme připravit zítřek nesený v duchu lidského bratrství, které nemá žádnou jinou alternativu, protože bez celkové vize nikdo nemá budoucnost. Jestliže státní představitelé spolu s nositeli společenské odpovědnosti zužitkují tuto lekci, mohou národy Země dovést do kvetoucí a bratrské budoucnosti. Hlavy států by mezi sebou měly mluvit, více se konfrontovat a ujednávat strategii. Mějme všichni dobře na paměti, že existuje něco horšího než krize sama – totiž dramatické důsledky toho, že ji promarníme. Z krize nikdy nevyjdeme stejní: buď budeme lepší, anebo horší.“

Jménem organizace SIRIRI bych ráda poděkovala vám všem, kteří jste nás v průběhu 15 let finančně podpořili. Jsme hrdí na to, že společně s vámi nemarníme šanci a příležitost pomáhat nejchudším. Činnost SIRIRI je plně financována dary soukromých dárců. Díky pravidelné podpoře členů Klubu přátel může SIRIRI efektivně plánovat podporu dlouhodobých projektů a rychle reagovat v případě humanitárních krizí. Podpořte nás i vy.

TEREZIE IMLAUFOVÁ

Texty v příloze připravila

Terezie Imlaufová,

redakční příprava Alena Scheinostová

Jak můžete podpořit činnost Siriri?

Pošlete jednorázový dar.

S velkými se dají dělat divy, ale i malý je důležitou pomocí.

- 200 Kč zajistí stravu pro jednoho sirotka v Denním stacionáři po dobu jednoho měsíce;
- 200 Kč jsou náklady na nákup potřeb na šití pro jednu ženu na rok v Centru vzdělávání žen ve městě Bozoum;
- 200 Kč je cena dopravy pro nemocné z Bozoumu do nemocnice v Bossemptele a zpět.

Staňte se členem Klubu přátel Siriri.

Přispívejte 200 Kč každý měsíc. Díky vaší podpoře můžeme lépe plánovat dlouhodobou pomoc ve Středoafričské republice.

Nakupte v benefičním obchodě Ruku v ruce.

www.siriri.org/rukuvruce

Udělejte radost sobě nebo svým blízkým a podpořte činnost Siriri. Vybrat můžete z triček různých barev i velikostí, látkových tašek, sešitů, hraček ne-

bo praktických taštiček z afrických látek či ze starých reklamních bannerů. Nejméně polovinou z ceny podpoříte projekty Siriri.

Pošlete nám dar na transparentní účet 666646/5500

prostřednictvím přiložené složenky.

Přihlaste se do Klubu přátel na www.siriri.org/klub-pratel nebo prostřednictvím přiložené přihlášky a přispívejte pravidelně.

